

Un miracle que fa parlar: l'invàlid de la Porta Bonica

(Ac 3,1-26 i 4,1-3)



MASOLINO DE PANICALE (1383-1440), *Guaricions de l'invàlid i de Tabita*

El text

Guarició d'un invàlid

3 ¹ Pere i Joan pujaven al temple a l'hora de la pregària de la tarda. ² En aquell moment també portaven al temple un home invàlid de naixement, que deixaven cada dia al costat de la porta anomenada Bonica, perquè demanés caritat als qui hi entraven. ³ L'home va veure que Pere i Joan anaven a entrar al temple i els demanà caritat. ⁴ Pere, juntament amb Joan, fixà els ulls en ell i li digué:

—Mira'ns!

⁵ Ell se'ls va mirar, esperant que en rebria alguna cosa. ⁶ Llavors Pere li va dir:

—De plata i d'or no en tinc, però el que tinc, t'ho dono: en el nom de Jesucrist, el Natzarè, aixeca't i camina!

⁷ Pere l'agafà per la mà dreta i l'aixecà. A l'instant els peus i els turmells se li enfortiren, ⁸ es posà dret d'un salt i caminava; i va entrar amb ells al temple caminant i saltant i lloant Déu. ⁹ Tot el poble va veure com caminava i lloava Déu, ¹⁰ i quedaren plens d'admiració i estupor pel que li havia passat: tots sabien que era l'home que s'estava assegut demanant caritat vora la porta Bonica.

¹¹ Com que aquell home no se separava de Pere i Joan, tot el poble va córrer meravellat darrere d'ells cap al pòrtic anomenat de Salomó. ¹² Pere ho veié i es va adreçar al poble dient:

—Israelites, per què us estranyeu de tot això? Per què ens mireu així com si haguéssim fet caminar aquest home pel nostre propi poder o per la nostra pietat? ¹³ *El Déu d'Abraham, Déu d'Isaac i Déu de Jacob, el Déu dels nostres pares*, ha glorificat Jesús, el seu Servent, que vosaltres vau entregar i vau negar davant de Pilat, quan ell estava decidit a deixar-lo lliure. ¹⁴ Vau negar el Sant i el Just i demanàreu a Pilat que us concedís la llibertat d'un assassí. ¹⁵ Vosaltres vau matar el capdavanter de la vida, però Déu l'ha resuscitat d'entre els morts; nosaltres en som testimonis. ¹⁶ Gràcies a la fe en el seu nom, Jesús ha restablert l'home que ara veieu i que tots coneixeu: aquesta fe, que ve per ell, l'ha curat completament davant de tots vosaltres.

¹⁷ Doncs bé, germans, ja sé que vosaltres i els vostres dirigents actuàveu per ignorància, ¹⁸ però així Déu ha complert allò que havia anunciat per boca de tots els profetes: que el seu Messies havia de patir. ¹⁹ Ara, doncs, penediu-vos i convertiu-vos, perquè siguin esborrats els vostres pecats. ²⁰ Així el Senyor farà venir un temps de consolació i us enviarà Jesús, el Messies que us ha estat destinat ²¹ i que el cel havia d'acollir fins al temps de la restauració universal. És d'aquesta restauració que Déu havia parlat per boca dels seus sants profetes de temps antic. ²² D'una banda, Moisès va dir: *El Senyor, el vostre Déu, farà que s'aixequi, entre els vostres germans, un profeta com jo. Escolteu-lo en tot allò que us dirà.* ²³ Però els qui no escoltin aquest profeta seran extirpats del poble. ²⁴ D'altra banda, tots els profetes que han parlat, des de Samuel en endavant, han anunciat els dies que vivim. ²⁵ Vosaltres sou els fills dels profetes i de l'aliança que Déu va fer amb els vostres pares quan digué a Abraham: *Totes les famílies de la terra seran beneïdes en la teva descendència.* ²⁶ I és per a vosaltres, en primer lloc, que Déu ha resuscitat el seu Servent i us l'envia com a benedicció, si cadascú es converteix de les seves maldats.

Pere i Joan davant del Sanedrí

4 ¹ Pere i Joan parlaven encara al poble, quan se'ls van presentar els sacerdots, el cap de la guàrdia del temple i els saduceus. ² Estaven indignats perquè ensenyaven al poble i anunciaven la resurrecció dels morts, que ja s'havia realitzat en Jesús. ³ Els van detenir i els tingueren tancats a la presó fins l'endemà, perquè ja era el vespre.

I. Per llegir

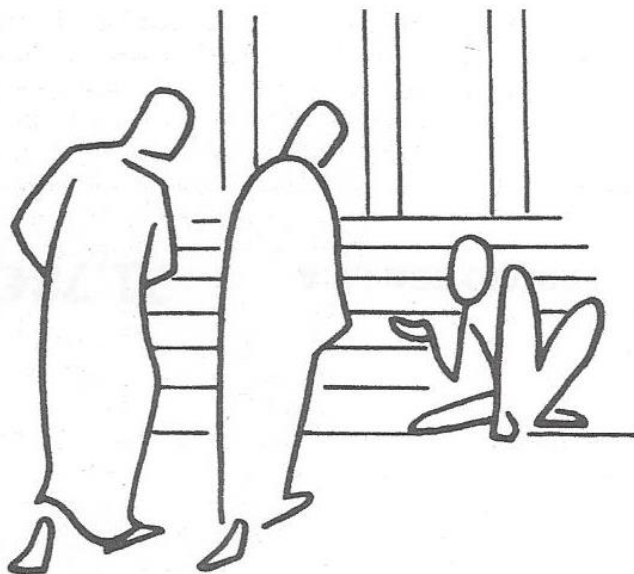
L'endemà de la Pentecosta, la tensió puja...

És ben clar: una nova comunitat de fe i d'amor ha nascut a Jerusalem. Tenia el favor de tot el poble. La unió dels cors i el compartir els béns recolzaven el testimoni dels apòstols sobre la resurrecció de Jesús. Què passarà ara? Una història d'èxit i de crisi. Èxit: la fe dels apòstols fa miracles, el nombre dels creients es multiplica. Crisi: les autoritats religioses del

Temple s'inquieten, volen prohibir als apòstols que parlin, fins i tot els detenen, però no passa res. La Paraula segueix el seu avenç. Irresistible.

Avui ens aturem en el primer episodi que Lluç ha considerat significatiu d'aquesta història: la guarició d'un invàlid de naixement amb la invocació del Nom de Jesucrist.

- ♦ *L'esdeveniment*: es realitza en el centre mateix de la vida religiosa d'Israel, en el Temple, a una hora de gran afluència, a l'hora de la pregària de la tarda. La gent queda plena d'admiració i estupor, desorientada (3,1-10).
- ♦ *El discurs*: Pere s'explica: aquest esdeveniment revela el poder de vida que emana de Crist ressuscitat. Els fills d'Israel estan convidats a retornar de la falsa idea que tenien de la crucifixió de Jesús. Déu no els acusa per la seva ignorància. Que es converteixen: aleshores rebran la Benedicció en altre temps promesa als seus pares, Abraham, Isaac i Jacob (3,11-26).
- ♦ *L'esdeveniment que introdueix en una crisi* (4,1-4): en l'endemig, les autoritats del Temple intervenen per aturar, segons creuen, el moviment formidable (5000 persones) d'adhesió a Jesús ressuscitat. Fan detenir i empresonar els dos caps principals del moviment: els apòstols Pere i Joan. Com es resoldrà aquesta crisi? La continuació en el proper número.



Concentrarem el nostre compartir en el relat de l'esdeveniment mateix: la guarició de l'invàlid (3,1-10). Als que volen anar més lluny els proporcionarem pistes per llegir el discurs de Pere, en particular per comprendre els títols que dona a Jesús i la representació de salvació final (els darrers temps).

Lèxic:

- ♦ **Abraham, Isaac i Jacob**: ancestres llunyans del poble d'Israel (Ge 12-50). Destinataris de la promesa de la Benedicció divina per a la seva descendència, però també per a tots els Pobles (Gn 12,1).
- ♦ **Porta Bonica**: se la identifica ordinàriament amb «la porta de Nicanor», la que donava accés de l'atri dels Gentils a l'atri de les Dones (així doncs en el primer accés reservat als israelites).
- ♦ «**Fills de**»: locució freqüent en la literatura bíblica per expressar la relació estreta que hi ha entre dues realitats: Jerusalem és «la filla de Sió» perquè està construïda damunt d'aquest turó; els nois del casament són «els fills del casament», etc. Els fills d'Israel són «els fills dels profetes», perquè són destinataris del seu missatge.

♦ **Israelites:** a diferència de la denominació «jueus», que per als estrangers en principi té un sentit ètnic, «Israelites» és el nom religiós que es donen ells mateixos i que recorda l'elecció i l'aliança.

♦ **Nazôréen:** forma de la paraula que es troba en els evangelis i els Fets per designar Jesús com a procedent de Natzaret (equivalent de «natzarè»). Però també té un sentit religiós, explotat per l'evangeli de Mateu (2,23): fa pensar en l'observant (de la Torà), en el «nasir», el consagrat, i en el rebrot messiànic de l'arbre de Jesé (Is 11,1). Els cristians són anomenats «nazôréens», «natzarens» segons Ac 24,5.

♦ **Hora novena:** és a dir les tres de la tarda, la jornada estava distribuïda en 4 unitats de 3 hores (6 h. = final de les vetlles de la nit; 9 h. = l'hora tercera; migdia, 12 h. = l'hora sisena; 15h. = l'hora novena). L'hora novena és la de la segona pregària de la jornada, la primera tenia lloc a l'alba; la tercera en pondre's el sol. El relat de la Passió segueix aquest horari (Mc 15,25.33.34). L'hora novena coincidia amb el sacrifici perpetu de l'anyell, recordant el sacrifici d'Isaac (Gn 22).

♦ **Pere i Joan:** diverses vegades són esmentats junts en el relat dels Fets (Ac 3,1.3.4.11; 4,13.19; 8,14.17; cf. Ga 2,9) com les dues primeres autoritats de la comunitat de Jerusalem. Aquí Joan no parla. El duet compleix l'exigència de «dos testimonis» requerits, segons la llei jueva, per a la validesa d'un testimoniatge. També es conforma a la manera de Jesús d'enviar els deixebles de dos en dos (Lc 10,1).

♦ **Pòrtic de Salomó:** un dels pòrtics de l'esplanada del Temple, encara accessible als no jueus, en el qual Jesús i els apòstols ensenyaven (veure fitxa precedent)

♦ **Saduceus:** corrent intern del judaisme, especialment lligat a la classe sacerdotal; a aquest corrent pertanyen els que exerceixen el càrrec de gran sacerdot. Estan oposat als fariseus, perquè només volen sentir parlar de la «lleï escrita», no de la «lleï oral» (tradició); no creuen en la resurrecció (Ac 23,8). El motiu de la seva oposició a la predicació apostòlica és doble (4,2): la resurrecció, i la resurrecció de Jesús (que han fet condemnar: no és qüestió de rehabilitar-lo).

♦ **Samuel:** és el primer de la sèrie dels profetes després de Moisès (1Sa 3); va viure al final de l'època dels Jutges i començament de l'època reial (vers el 1000 aC).

♦ **Temple, «en el Temple»:** no es tracta d'entrar en el santuari mateix, on només hi entren els sacerdots, sinó de l'esplanada que l'envolta i que està dividida en diversos espais, que van del que està obert als no jueus, al de les dones jueves, després als homes israelites, després als sacerdots. El captaire del nostre relat ha d'estar situat a «la Porta Bonica Porta» (veure més amunt).

La «Porta Bonica» pot ser «la Porta de Nicanor», la que deixa passar de l'atri dels Gentils (el més ampli), a l'atri de les dones. El pòrtic de Salomó no és el pòrtic sud, sinó el pòrtic oriental.

II. I ara al text

[Abans de començar el diàleg, prendre el temps d'escoltar el text deixant-se tocar per tal o tal altra acció o paraula.]

1. Observar **la figura de l'invàlid** al començament (v. 1-2) i al final (v. 8-9) del relat. Què ha canviat en ell?
2. Per quin procés s'ha realitzat aquest canvi? Observeu:
 - El joc de les **mirades**: En els versets 3-5 adoneu-vos dels quatre verbs que designen un acte de «veure» de l'invàlid o dels apòstols, amb matisos significatius. Quin tipus de relacions provoquen i transformen aquestes mirades mútues?
 - L'inesperat de la **paraula** (vv. 4-6): Quin és el contingut de la paraula de Pere? Què diu que té? Quins canvis provoca aquesta paraula en relació al que espera l'invàlid?
 - El sentit dels **gestos** de Pere i de l'invàlid (vv. 7-9): De què són reveladors?
3. Per als qui volen anar més lluny: Què ens diu el discurs (3,11-26) **de la fe de Pere**? Sobre què es recolza? Quin sentit dóna a l'esdeveniment?

III. Pistes per actualitzar

1. El NOM

- ♦ Què som convidats a fer avui «en el Nom de Jesucrist»?
- ♦ Tenim consciència que la nostra fe convida a fer alguna cosa davant situacions d'angoixa, aparentment insolubles?
- ♦ Tenim una experiència concreta a compartir?
- ♦ Què ens atura, què ens encoratja?

2. L'ACCIÓ: què fer?

- ♦ Quin tipus de mirada, de paraula, d'acció sembla suggerit per aquest relat?
- ♦ Què «guarir» d'algú a la llum d'aquest relat?
- ♦ Il·lumina la nostra experiència en aquest camp?

3. La COMUNITAT

- ♦ Com es transmet la fe de persona a persona?

IV. Pistes per a la pregària

De la carta als Colossencs (Col 1,3-9):

Donem gràcies a Déu, Pare de nostre Senyor Jesucrist, i preguem constantment per vosaltres d'ençà que ens han parlat de la vostra fe en Jesucrist i de l'amor que teniu a tots els del poble sant, moguts com esteu per l'esperança d'allò que us és reservat en el cel. Aquesta esperança us l'ha feta conèixer la paraula de la veritat, l'evangeli, que ha arribat fins a vosaltres. I així com creix i dóna fruit en tot el món, és present entre vosaltres des del dia que el va sentir i que va reconèixer la gràcia de Déu en tota la

seva veritat. Això és el que us va ensenyar Èpafres, el nostre estimat company de servei, que ha estat per a vosaltres un servidor fidel del Crist. Ell ens ha parlat de l'amor que us teniu gràcies a l'Esperit.

Així, doncs, també nosaltres, d'ençà que hem sentit a dir tot això, no ens cansem de pregar a favor vostre demanant a Déu que arribeu al ple coneixement de la seva voluntat, a tota mena de saviesa i a la intel·ligència que ve de l'Esperit.

Pare nostre

V. Algunes claus de lectura

1. Un captaire, que a més és un invàlid...

El captaire de la Porta Bonica no era només un captaire; era invàlid, i invàlid de naixement. I el seu handicap no era només físic, sinó també social i religiós. Un invàlid està exclòs del servei del Temple (Lv 21,18), per la seva imperfecció física; en temps de Jesús, fins i tot està exclòs de l'accés al Temple; queda «a la porta». Això basant-se en una norma atribuïda a David: «*Cecs i coixos no entraran a la Casa*» (és a dir la casa de Déu, el Temple, 2Sa 5,8). Segons l'Evangeli de Mateu, Jesús havia deixat que se li apropessin cecs i invàlid en el Temple, i ell els havia guarit davant les autoritats religioses indignades (Mt 21,14). Els apòstols reprenen i continuen el que Jesús feia en el seu ministeri, quan reintegrava els exclosos (publicans i pecadors públics, leprosos, prostitutes, marginats de tot mena)¹. Amb aquesta guarició, aquest invàlid retroba el seu lloc en el poble de Déu; participa en la lloança de Déu.

El canvi de la situació és complet. Portat com un objecte, depenent, passiu, immòbil, amb la prohibició d'accés al Temple, sense altra possibilitat que rebre almoines, l'home s'aixeca, esdevé subjecte actiu, *entra* amb els apòstols al Temple: *saltava* i lloava Déu, provocant la sorpresa de tot el poble. Fa visible la salvació promesa pels profetes per als últims temps: «Llavors el coix *saltarà* com un cérvol i la llengua del mut cridarà de goig» (Is 35,6).

Això passa en el Temple, el lloc simbòlic de la religió d'Israel, en el cor de la seva fe i del seu culte. Això passa a l'hora de la pregària, que conclou amb el sacrifici diari de l'anyell, a l'hora en què Jesús crucificat, el veritable anyell pasqual, ha posat el seu esperit en les mans del Pare (Lc 23,45). El lloc i l'hora són significatius del compliment de la història de la salvació, i aquest captaire, aquest invàlid, n'és una manifestació singular.

2. En el Nom de Jesucrist

Aquest miracle es realitza en virtut del Nom de Jesucrist. Es tracta clarament de Crist ressuscitat, tot el context ho mostra. Quan Pere diu: «*En el nom de Jesucrist: aixeca't i camina*», no fa un acte màgic, sinó un acte de fe. No demana la fe del malalt, sinó que expressa la seva en el poder de salvació de Crist ressuscitat. Per comprendre bé què diu i què fa, cal recordar el lloc del Nom diví en la fe i la religió d'Israel. El Nom és el substitut de la

¹ Recordem també la guarició del paralític per Jesús en Lc 5,17-26 (Mt 9,12-8, Mc 2,1-12).

persona. Pronunciant-lo, invocant-lo, no es posa Déu a la feina, sinó que es fa el memorial / hom es recorda / del que ha volgut revelar d'ell mateix i del seu projecte de salvació en la història del seu poble. Ha donat el seu Nom com el signe de la seva presència i de la seva aliança; aquest és el sentit misteriós del seu Nom revelat a Moisès (Ex 3,15): YHWH: Sóc amb tu; seré qui seré, lliure i fidel.

Ara, Pere transposa al Nom del Senyor Jesucrist el que la seva fe d'israelita creia i vivia quan invocava el Nom del Senyor Déu. Està convençut que Déu se'ns ha revelat en Jesús ressuscitat com aquell en qui es realitza tot el que el seu Nom diví prometia de presència, tot el que significava de la seva voluntat de salvació, tot el que apel·lava de fe, d'obediència i de servei.

«La salvació no es troba en ningú més, perquè, sota el cel, no ha estat donat als homes cap altre nom que pugui salvar-nos» (Ac 4,12). El Nom diví, transcendent i salvador, rep ara la figura de Jesús ressuscitat. Invocar el Nom de Jesucrist, actuar en el seu Nom, equival a invocar el sant Nom de Déu, a posar-se a la mateixa esfera d'influència de santificació i de salvació que ell. És una afirmació implícita de la divinitat de Jesús. Des d'ara Pere i els apòstols estan a punt no només de parlar i actuar «en el Nom» del Senyor Jesús, sinó també de «sofrir en el Nom» (5,41). Aquí hi ha la seva gran i única riquesa: «De plata i d'or no en tinc, però el que tinc, t'ho dono: en el nom de Jesucrist, el Natzarè, aixeca't i camina!» (3,6).

3. Les mirades, una paraula, els gestos

El procés amb què es realitza aquesta guarició no deixa de tenir significat. Veure, parlar, actuar: tres moments decisius d'aquest relat.

El joc de les mirades, primer

Veure i veure's: quatre verbs s'empren per qualificar aquests diferents tipus de mirada. La del captaire, certament neutre, que veu arribar Pere i Joan com qualsevol fidel que entra en el Temple i que són potencials donants d'almoines (3,3). Al seu torn, Pere «fixà els ulls» en ell: aquesta mirada no és furtiva, sinó atenta; significa la consciència que ha de fer alguna cosa per aquest home. Després la invitació que li adreça Pere: «Mira'ns!», mira la nostra mirada, tracta de veure com et veiem i el que som a punt a fer per tu. Espera alguna cosa de nosaltres. No necessàriament el que tu esperes quan ens has vist entrar, sinó una altra cosa. Què? El captaire no ho sap, continua situant-se com a captaire d'almoines, l'única diferència és que ara ell els «va mirar»; el seva espera ha esdevingut més intensa. Però és per tenir una sorpresa més gran per la proposta que li faran. El relat descriu algú que està en disposició de rebre el que no espera. Així va cap a la recepció inesperada de la salvació de Déu en Jesucrist...

La Paraula, tot seguit

Habitualment, no es diu res als captaires; es posa una moneda en la seva mà com en un caixonet d'almoines, i s'ha acabat. Aquí la paraula té un paper decisiu. No només Pere considera el captaire com a algú, al que es demana que es prepari al do que té la intenció de fer-li, sinó que li exposa quina és la seva autèntica riquesa i el que vol fer. Dit d'una altra

manera, li anuncia l'Evangelí. No té ni plata, ni or, però té la fe en Jesús ressuscitat, i d'aquesta fe li pot arribar un poder de vida que transformarà aquest captaire invàlid en subjecte actiu de la lloança divina en el si del poble de Déu.

Els gestos, finalment

A la paraula, Pere afegeix el gest. Agafa l'invàlid, el fa «aixecar-se», el mateix llenguatge que el de la resurrecció de Jesús. Pere és l'instrument d'aquesta resurrecció que vol arribar a tota persona, començant pels més discapacitats, físicament, socialment, religiosament.

A aquest gest, l'home reacciona saltant: «es posà dret d'un salt». No s'accontenta en caminar, entra en el Temple, i hi entra amb ells: ha retrobat la plena pertinença i la plena comunió amb el seu poble. Saltava i lloava Déu. Al seu torn provoca l'esglai sagrat, el temor religiós, entre les persones que són testimoni d'una intervenció divina en la història d'Israel. El relat s'acaba amb la constatació d'aquesta transformació: la gent el reconeix: és ben bé ell, el que s'asseu a la porta Bonica del Temple demanant almoïna; «*quedaren plens d'admiració i estupor pel que li havia passat*» (3,9).

Un esdeveniment com aquest no pot deixar neutre. Com el de la Pentecosta, demana una explicació i una interpretació. És el que Pere fa en el discurs que segueix (3,12-26). En proposem la lectura per als que volen anar més lluny.

V. Per anar més lluny: el discurs de Pere

Dos moments en el discurs de Pere: l'anunci de la resurrecció de Jesús (12-16), la crida al canvi (17-26).

1. L'anunci de la resurrecció de Jesús (3,12-16)

Pere interpel·la els seus auditors amb el seu nom religiós, el seu nom de vocació: «Israelites»; són els primers destinataris de l'Evangelí. Com en la Pentecosta (no estan ebris), primer Pere allunya una falsa interpretació: no és el nostre poder o la nostra pietat que han fet caminar aquest home. No fixeu la vostra mirada en nosaltres. L'autèntic autor és el Déu dels nostres Pares, Abraham, Isaac i Jacob, que ha glorificat el seu servent, Jesús. Vosaltres no l'heu reconegut. Col·lectivament heu demanat la seva mort a Pilat, que estava a punt d'alliberar-lo (al·lusió al relat de la passió, Lc 23,4.14-16.22.25). Heu preferit matar l'innocent i l'iniciador de la vida. Però Déu l'ha rehabilitat en despertar-lo d'entre els morts. Aquesta resurrecció és la seva glorificació; el signe n'és el vigor donat a aquest home a partir de la fe en el seu Nom. L'accent està més en el valor salvador del resurrecció que en el de la creu.

En aquest discurs, cal remarcar els títols donats a Jesús. Són de sabor bíblic i jueu.

- ♦ «*Jesús, el seu servent*» (3,13). Jesús és «*el Servent de YHWH*», que anunciava la profecia d'Isaïes (53), el Servent sofrent que seria solidari d'un poble pecador per obtenir el perdó i la conversió. La paraula grega (*pais*) per dir «servent» té el doble sentit de «servent» i «fill». Jesús és «el Fill-Servidor» de Déu que ha realitzat el servei espiritual de la Creu.

- ♦ També és designat (3,14) com «*el Sant*» (en el sentit de pertinença i consagració a Déu) i «*el Just*» (en el sentit de fidelitat a la voluntat de Déu). L'article definit: *EL Sant, EL Just*, el presenta com el Sant i el Just per excel·lència.
- ♦ Encara és designat amb un títol molt bonic, difícil de traduir: *el Guia, el Pioner, l'Iniciador, el Capdavanter de la vida* (3,15). És el primer, el qui obre el camí, que l'inventa, que permet als qui el segueixen d'arribar a l'objectiu desitjat, en aquest: la Vida per excel·lència, la de la resurrecció i de tot el que ella concedeix.

2. La crida al canvi (3,17-26)

Conversió

Com en la Pentecosta l'anunci de l'esdeveniment pasqual va en paral·lel a la crida a la conversió. Pere interpel·la els «*germans*» (3,17). Els concedeix l'excusa d'haver actuat per ignorància, com els seus caps, en el refús de Jesús. Però fent-ho, deixaven que Déu complís el que havia anunciat pels profetes, que el seu Messies sofriria². No en són menys culpables, i ara els cal canviar la manera de veure Jesús, perquè siguin esborrats els seus pecats anteriors.

En efecte Jesús és el Messies qui els és destinat (a ells primer, els jueus, cf. v. 25). La seva conversió és el previ esperat perquè Déu els envia aquest Messies Jesús, que restaurarà totes les coses (no el regne d'Israel, cf. 1,6); aquesta restauració és comparada als «*temps de consolació*» (3,20), bonic símbol de repòs paradisiac per a gent que coneix l'aridesa i la calor sufocant del desert.

Escolta

Tot esperant, el Crist Jesús s'ha retirat al cel al costat de Déu (al·lusió a l'Ascensió). Tanmateix no hi és inactiu. Aquí se li dona un nou títol: és «*El Profeta*» per excel·lència. Moisès, fundador de la religió d'Israel, havia anunciat des d'antic (i tots els profetes després d'ell) que Déu faria «aixecar-se» aquest profeta que portaria al seu compliment la vocació profètica de revelar el projecte de Déu. La conversió demanada per Pere consisteix en escoltar-lo, perquè aquesta escolta és una qüestió de vida o de mort. El verb per dir que Déu suscitaria aquest Profeta dels últims temps és un verb amb doble sentit: suscitar i ressuscitar. Ressuscitant el seu Fill-Servent, Déu ha suscitat el Profeta últim i definitiu. Aquí l'accent encara està posat en el valor salvador de la seva resurrecció.

Benedicció

Pere acaba la seva crida designant els seus auditors com «*els fills dels profetes i de l'aliança que Déu va fer amb els vostres pares*». «Fills de» és una forma clàssica en hebreu per expressar la relació estreta que hi ha entre persones o realitats. Els jueus són els primers destinataris de les benediccions anunciades pels profetes i garantides per l'aliança de Déu amb

² *El Messies sofriria*: tema i llenguatge familiars a Lluc per dir que la Passió de Jesús no és un simple accident de la història, sinó que posa en marxa un dispositiu previst i volgut per Déu, anunciat per les Escriptures (Lc 24,46; Ac 3,18; 17,3; 26,23).

Abraham. En la descendència d'Abraham, la promesa de Gn 12,3, reiterada en Gn 22,18 estava oberta a totes les «tribus» de la terra, o a totes les «nacions» de la terra; Pere prefereix dir: a totes les «famílies» de la terra, posant així l'accent en la unitat fonamental de la família humana.

Però naturalment els fills d'Israel en són els primers destinataris: «és per a vosaltres, en primer lloc,³ que Déu ha ressuscitat el seu Servent i us l'envia com a benedicció...». L'última paraula és per dir que, tot volent aquest poble que ha lliurat Jesús a Pilat, Déu li envia el seu Fill/Servent ressuscitat per beneir-los. Déu no s'ha deixat vèncer pel refús del seu Messies crucificat. Ressuscitant-lo l'envia com font de benedicció a aquells mateixos que són responsables de la seva crucifixió. En seran beneficiaris *convertint-se* cada un de les seves malifetes. També es pot comprendre el text llegint: l'ha enviat a beneir-vos *convertint* cada un de les vostres malifetes; també diu que la Benedicció divina aconplerta en Jesús consisteix en convertir-vos, sent Jesús el subjecte actiu d'aquesta conversió. Aquí tota la força salvadora es desprèn de la resurrecció de Jesús, que expressa la Benedicció divina amb la capacitat que té des d'ara de desviar del mal tots els qui creuen en el seu Nom.

³ Aquest «en primer lloc» recorda el de sant Pau en Rm 1,16.